

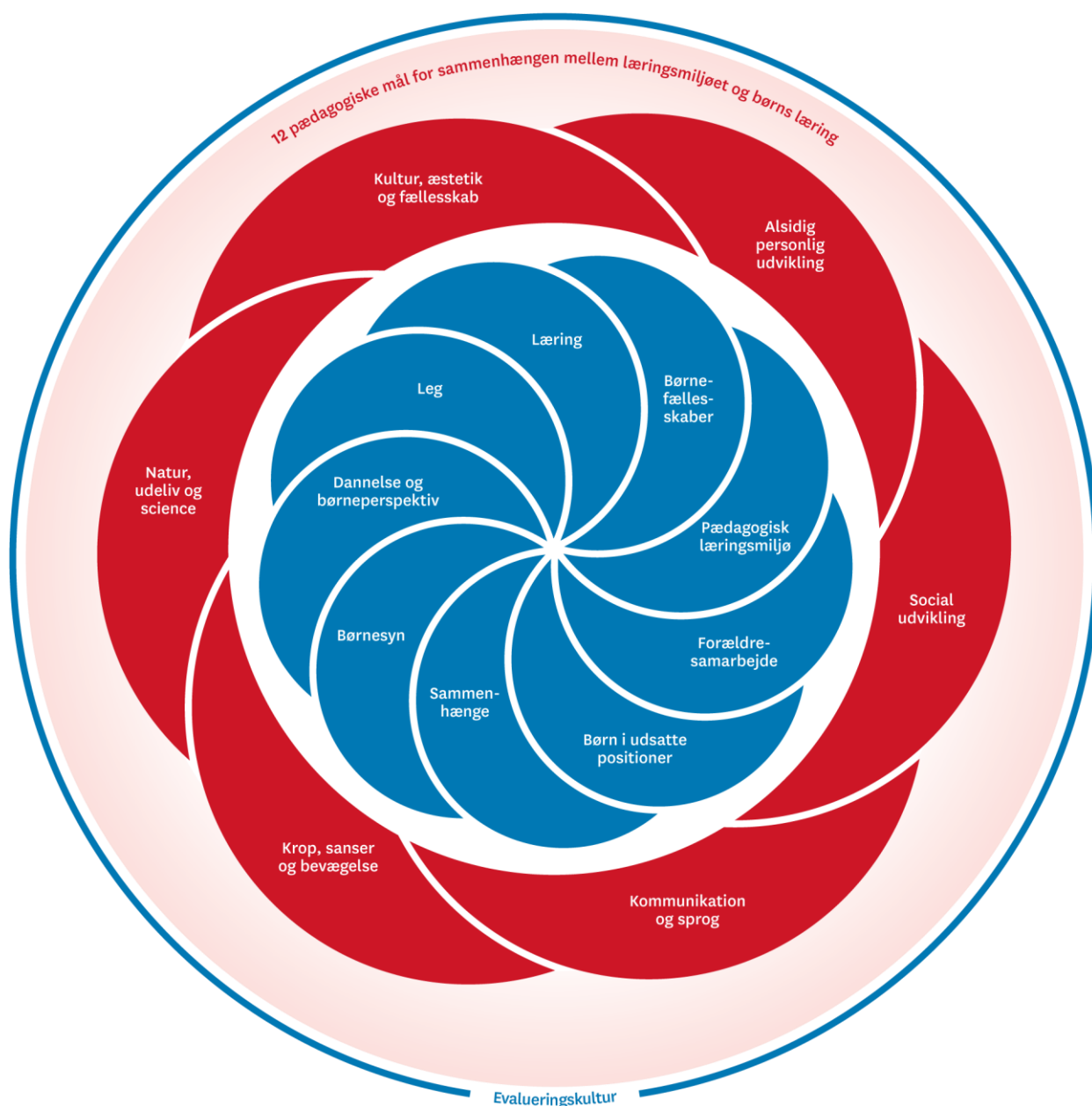
Pædagogisk læreplan for Tranum SI 2020

Højreklik her og vælg Skift billede for at indsætte billede eller logo

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse. Loven og bekendtgørelsen er udfoldet i

publikationen [Den styrkede pædagogiske læreplan. Rammer og indhold](#). Publikationen samler og formidler alle relevante krav til arbejdet med den pædagogiske læreplan og er dermed en forudsætning for at udarbejde den pædagogiske læreplan. Derfor henvises der gennem skabelonen løbende til publikationen. På sidste side i skabelonen er der yderligere information om relevante inspirationsmaterialer.

Hvem er vi?

Her beskriver vi kort vores stamoplysninger, pædagogiske profil og lokale forhold. Det kan for eksempel være børnegruppens sammensætning og forskellige forudsætninger, de fysiske rammer, geografisk placering og andre ting, der har betydning for vores pædagogiske arbejde.

Begrebet "SI" bliver brugt som en fælles betegnelse for de ordninger, der de senere år er opstået rundt omkring i landet i de landområder/landsbyer, hvor man finder det formålstjenligt at skole og dagtilbud arbejder endnu tættere sammen.

Fordelen ved SI'en er også, at der er en meget større mulighed for fleksibilitet for og med det pædagogiske personale, når de både kan virke i vuggestue, børnehave og SFO.

Skovsgård Tranum skole er en stor skole med 2 matrikler nemlig Skovsgård afdeling og Tranum afdeling. Skovsgård skole afdeling har yderligere tilknyttet en SFO.

Tranum SI består af 3 afdelinger, nemlig en vuggestue, "Larven", med 8 børn, børnehave afdeling "Uglen" med ca. 25 børn og en SFO, "Tranen" med ca. 20 SFO børn. Vi er 6 ansatte.

Tranum Si er beliggende i Tranum by, tæt på skov og strand. Vi har en stor dejlig legeplads med mange muligheder for fysisk udfoldelse samt et hus med 2 store stuer til børnehaven og egen afdeling til vuggestuen med en lille legeplads.

Adresse – Uglevej 4, 9460 Brovst. Telefon numre:

Larven 41913466

Uglen 41913464

Tranen 41913465

Pædagogisk grundlag

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

”De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Først forholder I jer til de fem elementer:

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber.

I kan beskrive elementerne samlet eller hver for sig.

De øvrige elementer i det pædagogiske grundlag skal ifølge loven fremgå særskilt af den pædagogiske læreplan. Disse elementer forholder I jer til lidt senere.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Tranum SI er en institution, hvor børn og voksne skal have de bedst mulige betingelser for at udvikle, udfordre og udfolde deres kompetencer. Vi skal lytte til børnene, aflæse deres signaler og vise respekt for barnets egne værdier, kultur og interesser.

Børn, forældre og personale i Larven og Uglen er kimen til al vækst. Jo mere vi er i stand til at arbejde med og bruge hinandens ressourcer og kompetencer, desto flere valgmuligheder har vi.

I Larven og Uglen skal børnene have optimale betingelser og muligheder for at udvikle, udfordre og udfolde deres kompetencer. Yderligere arbejder vi ud fra den sammenhængende børnepolitik i Jammerbugt kommune.

Leg er en aktivitet, som er spontan, sjov og/eller lystbetonet. Legen er bl.a. børnenes redskab til at lære. De lærer at forholde sig til virkeligheden, finde ud af, hvordan de skal gebærde sig, være fleksible, tage initiativ, løse konflikter, reflektere, kommunikere, have forståelse for sig selv og andre.

I Larven og Uglen arbejder vi ud fra; at for at kunne behandle alle børn ens, må de behandles forskelligt. Vi må kende hver enkelt barns udviklingsniveau for at kunne stille tilpas svære opgaver, de selv kan løse, så de kan opbygge deres selvværd og få oplevelsen af, at "jeg kan selv". Ved at behandle hinanden med respekt for forskelligheder, giver vi børnene mulighed for at udvikle sig, udforske og udfolde. Det er vigtigt, at vi som personale lytter til barnet og viser respekt for barnets værdier, kultur og interesser. Det er vigtigt at vi som mennesker, har forståelse for, at verden er mangfoldig, og at mennesker, sprog, vaner og

levevilkår kan være vidt forskellige. Ved at stifte bekendtskab med andre måder at leve på og andre værdier – udfoldes børnene til hele nysgerrige og tolerante mennesker.

Vi har i Larven og Uglen en værdsættende kultur og vi opfordrer alle til respektfuldt samvær.

Vi har om morgenen åbne stuer så børnene får kendskab til hinanden og mulighed for at indgå i relationer på tværs. Vi inspirerer til fælles leg f.eks. ved at starte en leg sammen med børnene og trække os, når vi mærker, at alle er med. Børnene leger ofte videre sammen. Har vi et barn, som vi oplever, ikke er en del af fællesskabet hjælper vi barnet ind i legen og giver barnet støtte og strategier til, hvordan det kommer ind i fællesskabet.

Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

I pædagogisk praksis betyder det, at hverdagen indeholder en masse forskellige pædagogiske aktiviteter, rutiner og leg.

I dagligdagen foregår der både formel og uformel læring. Børnene oplever læreprocesser/det at lære som en del af hverdagen, og noget der falder dem helt naturligt. Børnene er positive og ”kaster” sig ud i ”opgaven” med krum hals. De ser det ikke som en pligt, men noget der er en del af hverdagen.

I dagligdagen viser børnene, at de mestrer læring ved:

- At de er selvhjulpne
- Omsorg, de store hjælper de små
- At tage ansvar for sig selv
- Modtage og give kollektive beskeder
- Barnet har et billede med navn, som er i deres garderobe og på deres skuffe.
- Samling, turtagning.
- Lære at sætte grænser og kende egne grænser.
- Empati overfor andre mennesker og respektere deres grænser.
- Modtage information om omverdenen og omdanne det til almen viden.

Vi har i Larven og Uglen fået øjnene op for, at det er helt naturligt, at de store børn lærer at hjælpe de små børn med at lære. I starten bliver vi nødt til at præcisere, hvad det er, vi gerne vil have børnene skal hjælpe hinanden med.

Vi skal lære børnene, at alting er nemmere, hvis vi hjælpes ad.

Der sker meget læring børnene imellem, mere end man umiddelbart tror.

Børnene har et lang og lærerigt liv i Larven og Uglen og trivsel er bl.a. forudsætningen for god læring.

Derfor:

- Imødekommer vi den enkeltes behov.
- Skaber vi positive relationer.
- Er vi lydhøre.
- Er vi åbne for dialog i gensidig respekt for hinanden.
- Anerkender vi forskellighed.
- Opsøger vi den enkeltes ressourcer og kompetencer.

Samarbejde med forældre om børns læring

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Et positivt og konstruktivt forældresamarbejde er centralt for barnets udvikling, trivsel og læringslyst. Et godt forældresamarbejde kræver åbenhed, tryghed og gensidig respekt for hinanden, og dette sikres gennem en positiv og åben dialog, hvor forældrene ses som ressourcepersoner i barnets liv. Forældrene har et medansvar i forhold til at skabe et velfungerende børnefællesskab præget af anerkendelse af alle familier uanset forudsætninger.

Inden opstart i vuggestue eller børnehave inviteres forældre og barn til at komme på besøg, for at se vores hus og få en snak om hverdagen. I besøget afsættes der tid til at forældrene kan fortælle om barnets trivsel og udvikling. Der tilbydes en samtale efter tre måneder, hvor opstarten drøftes. Efterfølgende er der mulighed for en årlig samtale om barnets trivsel og læring. Vi vægter højt at samarbejde med forældrene om deres barn. Det sker gennem den daglige kontakt i hente/bringe situationer, forældremøder og ved andre forældrearrangementer.

Børn i udsatte positioner

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

I Larven og Uglen definerer vi børn med brug for særlige behov, som børn der har brug for en ekstra indsats. Det kan være børn, der skal visiteres til talepædagog, børn der har brug for ekstra omsorg, f.eks. hvis forældrene er ved at gå fra hinanden eller et dødsfald i den nærmeste familie. Ved særlige behov forstås børn der i en periode, permanent eller akut har behov for at der tages særlige hensyn, og gives særlig støtte og hjælp. Det kan også, være at barnet i en periode mistrives.

Børn der mistrives, kan være svære at opdage, da børn ofte er gode til at ”falde ind i omgivelserne”. De kan deles ind i forskellige grader af børn med særlige problemer. Problemerne kan være akutte, periodiske eller permanente.

Det er svært men yderst vigtigt, at vi som personale er nærværende og har øje for alle børn. Vi skal kende dem, deres behov og udviklingszone. Vi skal støtte barnet og hjælpe barnet med at takle dets problemer. Det er vigtigt at hjælpe børn med at takle og overvinde deres problemer, store som små. Det kan være, at det er rigtigt svært selv at tage sko på, og her er det vigtigt både som forældre og personale, at støtte barnet i at løse opgaven, og at det ikke er den voksne, der løser den. Dette skaber børn med ligevægt/balance i livet, børn der hviler i sig selv, og giver dem en stor selvværdsfølelse.

Indimellem har børn særlige behov. Når vi i Larven og Uglen observerer, at et barn har et særligt behov, forholder vi os til barnet ved at igangsætte en uddybende udviklingsplan for barnets videre udvikling. Selvfølgelig i samarbejde med forældrene. Udviklingsplan kan være i form af observationer, fortælling, video og samtaler med forældrene og det øvrige pædagogiske personale. Dette kan resultere i henvisninger til specialister f.eks. høre/talepædagog, psykolog-kompetenceforum. Vi mener, at ved denne måde at arbejde på reflekterer personalet i og over deres arbejde.

Vi sørger for i vores pædagogik at lære børnene; at alle mennesker er forskellige, og at der skal være plads til forskellighed. Det er altid i orden at have brug for voksenhjælp, eller støtte til hvad vi anser for almindelige daglige gøremål. Børnene ved, at de altid kan hente hjælp. De voksne er nærværende og børnene skal vide, de kan få hjælp når de beder om det, hvis en situation tilspidser sig. Det kan f.eks. være et barn erkender, at lige om lidt bliver jeg altså rasende og har svært ved at styre mit temperament, så det er nok bedst jeg henter lidt voksenhjælp. Barnet ved det kan få hjælp fra de voksne, og de voksne ved, hvordan de forskellige børn skal have hjælp. Nogle børn har brug for, at man hjælper dem i situationen og andre har brug for at få situationen lidt på afstand.

Sammenhæng til børnehaveklassen

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

Vi arbejder med at skabe sammenhænge fra børnene starter i vuggestue og har fokus på overgange fra hjem til vuggestue, vuggestue til børnehave og fra børnehave til skole. Vi tilrettelægger forskellige former for fællesskaber afhængigt af børnenes alder og ressourcer. Her øver vi bl.a. vente på tur, sidde stille, skiftes til at vælge og at samarbejde. Børnene øver sig i at fastholde sin opmærksomhed i et kort tidsrum og have fælles opmærksomhed. Børnene øver sig desuden i selv at kunne være i fokus, stå frem og tale højt, hvilket også er en vigtig del af børns dannelse og viden om hvordan begår man sig i det store fællesskab.

Overgangsarbejdet styrker børnene i at de bliver mere robuste til overgangen. Vi arbejder med at styrke børnenes selvstændighed og selvhjulpnehed og inddrager her forældrene, så der øves begge steder.

Vi arbejder med en fast førskolegruppe for de kommende skolebørn. Vi afsætter tid så de kan være sammen og få en følelse af at være en ”klasse” og et fællesskab. Vi arbejder med bogsystemer der matcher det de møder i skolen og vi inviterer børnehaveklasselederen på besøg i flere omgange. Børnene kommer på besøg på skolen jævnligt og da børnehaven i forvejen ligger i umiddelbar nærhed til skolen, bliver der et fortroligt og trygt tilhørsforhold til skolen inden børnene starter i 0.klasse.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

I Tranum SI er lokalsamfundet en væsentlig del af vores hverdag:

- I vuggestuen er vi sammen med dagplejen i kirkelegestue med sanglege og andre spændende oplevelser. Vi inviterer til babycafé, hvor dagplejen og forældre med små børn kan deltage. Vi tager på ture i lokalområdet hvor børnene får et indblik i de muligheder der er. Vi bruger naturen aktivt både til lege, til læring og til motorisk træning.
 - I børnehaven er vi til ”Syng dansk” arrangementer i kirken, ligesom vi er med ved den årlige juleafslutning i kirken. Vi har tæt samarbejde med skolen og deltager i arrangementer i det omfang det passer ind i hverdagen. Vi bruger byens stadion og de muligheder der ellers er, f.eks. egnssamling ol. Vi bruger naturen omkring institutionen, både til leg på naturlegepladsen og til læring.
-

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Børnemiljøet indrettes efter den aktuelle børnegruppe og de enkelte børns behov. Der skabes rum for forskellige typer af lege og aktiviteter ude såvel som inde. Materialerne skal være tilgængelige, for at understøtte børnenes kreativitet og selvstændighed. Alle flader i rummet kan inddrages aktivt til leg og formidling, samt udstilling af børnenes produkter, som afspejler det aktuelle tema. De voksne er tilgængelige der hvor børnene leger.

Børn og forældre skal føle sig mødt af nærværende voksne, som hilser på børnene med øjenkontakt, smil og evt. en let berøring. De voksne bringer en positiv og tryk stemning i rummet, så der skabes en positiv og tryk stemning. I alle overgange og mellemrum i hverdagen arbejdes der med genkendelige og tryk strukturerer som er tydelige for børnene. Børnemiljøet vurderes på baggrund af iagttagelser af børnenes adfærd f.eks. deres brug af rum og materialer, samt følelsesmæssige udtryk.

De seks læreplanstemaer

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Alsidig personlig udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Vi er opmærksomme på, at børnene har brug for, at få kendskab til egne og andres behov, følelser og grænser.

Det er vigtigt, at vi støtter barnet i at værdsætte sig selv.

Barnet skal udvikle selvstændighed og sikkerhed i forhold til sin egen deltagelse i hverdagen. Vi voksne skal gennem en anerkendende adfærd med empati, omsorg og nærvær indgå i et samvær med børnene, der giver det enkelte barn tryghed og skaber tillid.

Vi vil arbejde med at lære børnene empati, tålmodighed, fordybelse og det selv at kunne foretage valg og stå ved dem.

Barnets personlige og sociale kompetencer udvikles i fællesskab og gennem relationer til andre.

Børnenes selvværd styrkes gennem samvær med andre børn og anerkendende voksne.

Ved passende udfordringer i aktiviteter, styrker vi både barnets selvtillid og selvværd. Vi voksne skaber de bedste rammer for dette.

- Barnet har et sundt selvværd
- Barnet har selvtillid til at turde
- Give udtryk for egne følelser
- Barnet kan sætte sine egne grænser
- Barnet bliver set både som individ og som del af gruppen.
- Barnet bruger sin fantasi

I Larven og Uglen tilbyder og planlægger vi aktiviteter hvor:

- Vi lærer bl.a. under samling, børnene om turtagning.
- Vi er opmærksomme og viser omsorg for det enkelte barn.
- Vi er synlige voksne, der tager dialogen med barnet/børnene i den konkrete situation, lærer barnet at kunne tage ansvar for egne handlinger.
- Vi lytter til barnets ideer og behov for derved at give det medindflydelse på dets hverdag.
- Vi har realistiske forventninger til barnets kunnen, så de får succes oplevelser.
- Vi lærer barnet at tage ansvar for sig selv og vise hensyn til andre.
Vi sætter fokus på det enkelte barns kvaliteter, og giver mulighed via aktiviteter, hvor disse kommer til udtryk.
- Vi styrker barnets selvværd ved at bevidstgøre barnet om dets situation.
- Vi er tydelige rollemønstre og vi viser vores glæde og begejstring.
- Vi møder barnet med forståelse.
- Vi vil igennem dialog med barnet, når det er i konflikt, synliggøre barnets egne og andres grænser.
- Vi fremstår som ærlige og troværdige voksne.

Social udvikling

”Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Social udvikling
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Udvikling af gode sociale kompetencer er en vigtig del af børns udvikling. Evnen til at have gode relationer til sine medmennesker, og kunne arbejde i et fællesskab, er en forudsætning for at kunne fungere i et demokratisk samfund.

Det er vigtigt at vi er meget opmærksomme på, hvordan vi agerer overfor hinanden og børnene. Børnene opfanger det lynhurtigt og kopierer det, uden at være klar over det. Det er også vigtigt at være opmærksom på, hvad der tales om i børnenes nærvær, de hører mere, end vi tror. Samarbejde er en ting, børnene vil møde i alle mulige sammenhænge i deres liv, og det er vigtigt, at lære at man ikke altid får lov til at bestemme, og at kritik ikke altid er negativt, men kan være lærerigt.

Sociale kompetencer bruges i næsten alle situationer og bør derfor også være noget man lærer i næsten alle situationer.

- Fungere i samspil med andre
- Vente på tur,
- Respekt for andre
- Forståelse for sig selv og andre, empati
- Hvordan man gebærder sig i forskellig sammenhæng
- Dannelse
- Høflighed, hensyn og dannelse
- Venskaber/relationer til kammerater
- Relationer til voksne
- Samarbejde, tolerance, hjælpsomhed, konfliktløsning

I Larven og Uglen tilbyder og planlægger vi aktiviteter hvor:

- Der er mulighed for fri leg, musik, spil og motorik
- Vi foregår med et godt eksempel. Arbejde med, tale om, og øve de sociale kompetencer i forbindelse med samlinger, måltider, spil med flere børn samtidig.
- Vi taler om, at det er ok at vi er forskellige, og at det er ok selv, at være anderledes, når der opstår situationer, hvor det er passende at tage emnet op, finde positive ord om hinanden - med begrundelse.
- Vi foregår med et godt eksempel og være tydelige voksne
- Vi taler med børnene om, hvad man må og ikke må, når f.eks. børnene er med ude for at handle, eller på besøg et sted.
- Vi taler med børnene i dagligdagen, når lejlighed byder sig, vise interesse for deres aktiviteter
- Vi laver små grupper, som planlægger og udfører en forudbestemt opgave, f.eks. et sandslot.
- Vi giver nødvendig støtte og vejledning undervejs.
Vi lader de store hjælpe de små, i stedet for vi altid hjælper

Kommunikation og sprog

”Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtiltagelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kommunikation og sprog
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Sproget er en vigtig del af barnets udvikling. Sproget er forudsætningen for at kunne udtrykke sig og kommunikere med andre og vigtigt for at blive forstået.

Det er vigtigt, at vi støtter barnet i at udvikle dets ordforråd og i at forstå de begreber og regler, der gælder i det talte sprog, og desuden lære barnet sammenhængen mellem kropssprog, mimik og tale. Det er det, vi mener, når vi taler om tydelige voksne, hvor tale og kropssprog hører sammen.

Sprog skaber kontakt og samhørighed, derfor er det vigtigt, at vi træner dialogen, så barnet vil være i stand til at kunne indgå i en social sammenhæng. Balancen i fællesskabet afhænger af barnets evne til at sige til, og fra og om det formår at udtrykke, hvad det mener og om barnet formår, at føle sig forstået.

Sproglige færdigheder er vigtige for at kunne begå sig, derfor er det vigtigt, at vi støtter barnet i at sætte ord på de oplevelser, det har i dagligdagen.

Vi læser for børnene, hvilket styrker deres koncentration og deres sproglige opmærksomhed. Når vi læser, lærer vi dem også at blive bekendt med skriftsproget. Når vi læser, taler vi med børnene om det vi læser, og hvad de tror, der vil ske videre i handlingen. Derved bliver barnet inddraget og bliver sprogligt aktivt. Det styrker deres opmærksomhed og deres evne til at reflektere over tingene. Vi viser også med vores kropssprog, når man er sur/glad osv., i historien, hvilket lærer børnene, at der er sammenhæng mellem, det talte og det kropslige.

I Larven og Uglen tilbyder og planlægger vi aktiviteter hvor:

- Vi synger dagligt med børnene.
- Vi er med til morgensang på skolen.
- Sang giver rytme og de lærer at lege med sproget.

- Vi synger/ laver sanglege, som lærer barnet samhörighed og de lærer noget om regler.
- Rim og remser – ordenes rytme - hukommelse – lege – det er tilladt at fjerne med sproget. Halfdans ABC.
- Vi taler om de praktiske ting, om de ting vi gör, de ting vi ser, når vi er på ture.
- Vi taler med børnene om deres oplevelser, når de har været steder med deres forældre.
- De får bamser med hjem, som de skal fortælle deres oplevelser med.
- Sproget styrkes, når det bruges.
- Lave bogstaver og tal i trylle dej
- Klippe i blade

Krop, sanser og bevægelse

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relations dannelse udgår fra kroppen”.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Howdan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Krop, sanser og bevægelse
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Børnene skal have mulighed for at udvikle kontrol over egen krop og kende dens muligheder og begrænsninger.

Børnene skal have mulighed for at udvikle deres kropsmotorik ved at krybe, kravle, gå, løbe, koordinere sine bevægelser, balancere, udvikle rum- og retningssans.

Børnene skal have muligheden for at udvikle finmotorikken, så de bruger de fine koordinerede bevægelser. Børnene skal have mulighed for at udvikle sansemotorikken, så de kan få glæde af og kende sine omgivers dufte, fysik og natur.

Daglig motion og sund kost er en del af et sundt og produktivt liv og i vuggestuen tilbyder vi sund kost hver dag.

Dette giver aktive og glade børn, hvilket kan afhjælpe konflikter, urolighed og trætte børn.

Ved at tilbyde børnene fysiske rammer som legepladsen, hallen, naturen og på stuerne i Uglen og Larven, giver vi dem mulighed for at styrke deres sansemotoriske, grov- og finmotoriske færdigheder.

I Larven og Uglen tilbyder og planlægger vi aktiviteter hvor:

Grovmotorik:

- Vi er i hallen en gang om ugen.
- De store børn i børnehaven skal klæde om til gymnastik.
- Vi er på ture ud af huset en gang om ugen, hvor børnene færdes i varieret terræn.

- Vi er ude på legepladsen hver dag.
- Vi danser til musik i hallen, på stuerne og på legepladsen.
- Børnene hjælper med at bage

Finmotorik:

- På stuerne er sakse, papir og tegnegrej frit tilgængelig.
- Puslespil er frit tilgængelig
- Legetøj, som Lego, Knex ol.
- Børnene hjælper med at tilberede dagens frugt i vuggestuen
- Vi tilbyder perler.
- Kreative tilbud

Sanse motorik:

- Vi har lege, hvor vi udvikler børnenes berøringssans (taktile sans)
Vi laver mad. (smag og duft)
- Vi oplever mange forskellige dufte i naturen.
- På vores ture ud af huset, smager vi på vilde bær, blade osv.
- Vi laver mundmotorik, hvor vi smører Nutella rundt om munden.
- Vi lytter til lyde i skoven.
- Vi hører musik på stuerne, i hallen og på legepladsen.

Natur, udeliv og science

”Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at barnet eksperimenterer og gør sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Desuden skal det understøtte, at barnet arbejder med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.

Barnet får dagligt oplevelser udendørs, hvor der er mulighed for at opleve årets rytme, skiftende vejr og glæden ved at gå på opdagelse i og undersøge den nære natur.

Udendørsaktiviteter tager afsæt i barnets interesse i naturen, og vi lægger vægt på at styrke sanser og motorik.

Vi går mange ture i nærmiljøet, hvor der er skov, natur legeplads og søer med dyreliv.

Barnets oplevelser af lys, lyd, lugt, temperatur mv. undersøges ved hjælp af syns-, høre-, lugte-, føle og smagssansen

Børnene i børnehaven har mange forskellige forudsætninger for at deltage og være nysgerrige i naturen.

En dag i naturen kan lede forbi væltede træstammer, hoppe i vandpytter, se efter musehuller og blomster. Det er både de små og de store opdagelser, der tæller. På turene er der god tid til spontane løbe-, rulle- og kravlelege. Ture kan have forskellige mål, men en tur kan også sagtens have som formål at følge børnenes færden og udforskning af naturen og de fænomener, vi møder på vores vej. I skov, på mark og ved strand har børnene mulighed for at hente førstehåndsindtryk om dyr, planter og materialer. De kan bygge, skabe og konstruere og udforske materialer og teknikker. En naturfaglig dannelse skabes af oplevelser med, interesse for og viden om naturen i et miljø, hvor der er plads til at undres og stille spørgsmål. Gennem vidende og medlevende pædagoger kan børnene få vigtige erfaringer, eksperimentere og hente masser af viden om naturfænomener og tekniske sammenhænge. Naturen, udelivet, udforskning og undersøgelse er gode oplevelser for alle vores børn. Barnet kan sanse, finde ro og fordybelsen i naturen og dermed kan vi tilgodese mange børn med forskellige og særlige behov. Når der er ”højere til loftet” kan der skabes mere ro og færre konflikter. Vi er med til at

hjælpe børnene med at skabe mulighed for at opleve naturen og de aktivitetsmuligheder, den byder på.

I Larven og Uglen tilbyder og planlægger vi aktiviteter ud fra:

- **Motorisk:** Naturen er det sted, hvor børn udvikles bedst motorisk. Fordi i naturen er tingene aldrig det samme, en bakkeskråning har utrolig mange forskellige former og underlag, hældningen er hele tiden forskellig, der kan være små/store huller, grene og væltede træstammer kan ligge rundt omkring så de er svære at kravle over/under. Afhængig af årstiden kan skovbunden være tør, våd og glat.
- **Fantasi:** Mon ikke vi alle sammen har gået i skoven og set den lille skovnisse, som hjælper dyrene, eller frygtet at den store skovtroll kommer og tager os? Kravlet højt op i et træ, som bliver til masten på et kæmpe skib, som sejler på de 7 verdenshave, hvor vi møder pirater? Bygget huler og været troldepus osv.
- **Læring:** Naturens former og farver er aldrig de samme – bladene er grønne – lysegrønne, mørkegrønne, mellemgrønne, og når efteråret kommer, er der så mange forskellige farver, rød, gul, brun og orange. Samtidig er der modsætninger fx stor/lille kogle – lang/kort gren – blød/hård skovbund og forskellige dufte. Naturfænomener: hver dag oplever vi naturfænomener, hvis vi altså ser efter dem. Regnbuen – planter der spirer – blade der skifter farve – mariehønen, der har overvintret osv.
- **Former og farver – systematisering og kategorisering,** af både plantedele og dyr, f.eks. har vi indkøbt et mikroskop så børnene kan se både dyr og planter helt tæt på.
- **Årstiderne – og hvad der sker i naturen i de forskellige årstider – tager børnene med i skoven og tager blade, grene, bær og alt muligt andet med hjem i institutionen og laver spændende ting med det.**
- **Dyr og planter – bevidstgøre børnene om, at de er levende og skal behandles ordentligt**
- **De fire elementer – eksperimentere med ild, jord, vand og luft, selvfølgelig med de muligheder som bål og mad giver.**
- **Affald – naturen er ikke en losseplads, hvor vi f.eks. kan deltage i affaldsindsamling og snakke om sortering af affald.**

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab?

Herunder, hvordan vores pædagogiske læringsmiljø:

- Understøtter de to pædagogiske mål for temaet Kultur, æstetik og fællesskab
- Tager udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag
- Ses i samspil med de øvrige læreplanstemaer.

Kultur er et udtryk for børnenes forståelse af og tilgang til verden. Det er gennem vores møde med andre og det der er anderledes, vi definerer vores eget kulturelle ståsted og vi genkender vores egne kulturelle rødder. Det er vigtigt at lære barnet, at kunne udtrykke sig gennem leg, musik, dramatik, male m.m. for at udvide barnets forståelse for andres og egne kreative evner.

Yderligere er det vigtigt at vi giver børnene mulighed og rum til, at møde og afprøve sig selv i forhold til et bredt spekter af kulturelle udtryksformer

Igenom hverdagens aktiviteter udvikler barnet sine kompetencer indenfor disse områder, derfor er det vigtigt, at vi præsenterer børnene for og giver dem adgang til et bredt udvalg af tilbud af kultur, materialer, redskaber og moderne medier.

I Larven og Uglen tilbyder og planlægger vi aktiviteter med:

- Samarbejde med skolen.
- Traditioner, jul, julefrokost, påske, fastelavn, maddage, fødselsdage, sommerfest, mm.
- En struktureret hverdag med rutiner
- Musik
- Vi benytter kulturelle tilbud i nærmiljøet.
- At vi har meget fokus på kreativitet • Dukkekrogen/køkken.
- Emneuger.
- At konstruere og eksperimentere
- Medindflydelse på valg af aktiviteter og materialer. Vi justerer os efter barnets initiativ.

- Planlægning af kulturelle aktiviteter og oplevelser.

Evalueringsskultur

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringsskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Det er ikke et lovkrav at beskrive dagtilbuddets dokumentations- og evalueringsspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringsskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

I Larven og Uglen vil vi evaluere og dokumentere vores daglige pædagogiske arbejde ved hjælp af billeder af arbejdet i dagligdagen og ved hjælp af SMTTE-modeller samt evalueringssredskab fra UCN. Vi vil ligeledes ugentligt på vores teammøder have et fast punkt der omhandler vores læreplan samt månedligt på vores fælles p-møder.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Her kan I fx kort beskrive, hvordan evaluering af læreplanen kan ses i forhold til jeres evalueringskultur i hverdagen.

Vores overordnede evaluering af læreplanen vil tage udgangspunkt i en grundig behandling af udvalgte læreplanstemaer som vi primært vil behandle på vores månedlige personalemøder. Aktuelt gennemgår vi systematisk udvalgte emner på vores p-møder og arbejder efterfølgende i dagligdagen med emnerne som derefter løbende evalueres. Vi vil hvert andet år samle op og eventuelt revidere og evaluere på de erfaringer og læringsmål vi har arbejdet med. Stadig ved hjælp af SMTTE, men også andre evalueringsredskaber. Vi vil offentliggøre vores evaluering på hjemmesiden.

